

เรื่อง ตะเกียงดินเผา

รายละเอียด

ชื่อโบราณวัตถุ : ตะเกียงดินเผา

แบบศิลปะ : สมัยทวารวดี

ชนิด : ดินเผา

ขนาด : มีขนาด ยาว 10.5 เซนติเมตร

อายุสมัย : ราวพุทธศตวรรษที่ 12-16

ลักษณะ : ตะเกียงดินเผาพบจากการขุดค้นทางโบราณคดีที่เมืองโบราณไตรตรึงษ์เมื่อ พ.ศ.2527 เนื้อภาชนะค่อนข้างหยาบ ขึ้นรูปด้วยมือ รูปทรงตะเกียงนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนลำตัวซึ่งมีลักษณะกลมคล้ายถ้วย ส่วนนี้เป็นส่วนที่ถูกซ่อมต่อเติมขึ้นมาใหม่ เนื่องจากของเดิมแตกหายไป และอีกส่วนหนึ่งเป็นส่วนพวยของตะเกียง ส่วนปลายของพวยทำเป็นรูปทรงคล้ายถ้วยขนาดเล็ก ประโยชน์ใช้สอยของตะเกียงไว้สำหรับใส่น้ำมันตามไฟเพื่อให้แสงสว่าง ตะเกียงดินเผาลักษณะนี้ได้พบอยู่ทั่วไปตามชุมชนโบราณสมัยทวารวดีในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น เมืองพระประโทน จังหวัดนครปฐม เมืองคูบัว จังหวัดราชบุรี แหล่งโบราณคดีบ้านท่าแค จังหวัดลพบุรี เมืองโบราณบ้านคูเมือง อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมืองบน (โคกไม้เดน) อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เป็นต้น โดยสันนิษฐานว่าน่าจะได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์มาจากรูปแบบตะเกียงโรมันสำริดที่พบจากแหล่งโบราณคดีพงตึก อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี นอกจากนี้บริเวณทางภาคใต้ของประเทศอินเดียในแคว้นอันธระ ยังพบตะเกียงดินเผาในลักษณะเช่นเดียวกันนี้ ตะเกียงดินเผาที่ค้นพบจากแหล่งโบราณคดีในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น อาจเป็นของที่พ่อค้าอินเดียเคยนำเข้ามาใช้ เป็นหลักฐานที่แสดงถึงการติดต่อระหว่างกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่เคยเป็นเมืองท่าสมัยทวารวดีกับชาวอินเดียซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มาจากดินแดนโพ้นทะเล อย่างไรก็ตาม ตะเกียงดินเผาที่ค้นพบจากเมืองโบราณไตรตรึงษ์คงมิได้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงการติดต่อกับชาวอินเดียโดยตรง แต่น่าจะเป็นการติดต่อผ่านชุมชนในลุ่มน้ำเจ้าพระยาอีกทอดหนึ่ง โดยสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของบ้านเมืองในลุ่มแม่น้ำปิงตอนล่างในการเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมสมัยโบราณ และเป็นชุมทางการค้าที่สำคัญมาตั้งแต่ก่อนสมัยสุโขทัย

ประวัติ : พบที่เมืองโบราณไตรตรึงษ์ บ้านวังพระธาตุ ตำบลไตรตรึงษ์ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

สถานที่จัดแสดง : พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กำแพงเพชร

ภาพโดย : <http://www.virtualmuseum.finearts.go.th/kamphaengphet>

คำสำคัญ : ตะเกียงดินเผา

ที่มา : <http://www.virtualmuseum.finearts.go.th/kamphaengphet>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2017-02-26

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=315&code_db=610012&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology